

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กมล คงทอง . วิวัฒนาการศิลปะภาพพิมพ์ในประเทศไทยตั้งแต่พ.ศ.2503 ถึงพ.ศ.2536 . วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2537 .
- งามพิศ สัตย์สงวน . การวิจัยเชิงมนุษยวิทยา . กรุงเทพฯ : เจ้าพระยาการพิมพ์ , 2535 .
- . หลักมนุษยวิทยา . กรุงเทพฯ : เจ้าพระยาการพิมพ์ , 2534 .
- จรรยา เศรษฐบุตร . " วิธีการสังเกต " การศึกษาเชิงคุณภาพ : เทคนิคการวิจัยภาคสนาม . กรุงเทพฯ
: สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล , 2533 .
- จักรแก้ว ดนุชาติ . การวิเคราะห์ปรัชญากระบวนการของอัลเฟรด นอร์ธ ไวท์เฮด . วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2521 .
- ชาย โพธิ์สัตว์ . " การวิจัยเชิงคุณภาพ : ข้อพิจารณาทางทฤษฎี " การศึกษาเชิงคุณภาพ : เทคนิคการ
วิจัยภาคสนาม . กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล ,
2533 .
- ชูดา จิตพิทักษ์ . พฤติกรรมศาสตร์เบื้องต้น . กรุงเทพฯ : สารมวลชน , 2525 .
- ชลุด นิมเสมอ . องค์ประกอบของศิลปะ . กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช , 2531 .
- เดชา วราชน . สัมภาษณ์ , 3 ธันวาคม 2537 .
- . สัมภาษณ์ , 24 กุมภาพันธ์ 2538 .
- . สัมภาษณ์ , 10 ธันวาคม 2538 .
- . สัมภาษณ์ , 15 มีนาคม 2539 .
- . สัมภาษณ์ , 21 มีนาคม 2539 .
- . สัมภาษณ์ , 23 มีนาคม 2539 .
- . บันทึก , 6 ตุลาคม 2527 .
- . บันทึกเกี่ยวกับผลงานศิลปะ , 2536 .
- ธนาคารกสิกรไทย . การประกวดศิลปกรรมร่วมสมัยประจำปี 2525 . กรุงเทพฯ : สอนแบบพิมพ์ฯ
ธนาคารกสิกรไทย , 2525 . (สุจิตร์)

ธนาคารแห่งประเทศไทย. นิทรรศการจิตรกรรมและประติมากรรม เนื่องในโอกาสครบรอบ 50 ปี

ธนาคารแห่งประเทศไทย. กรุงเทพฯ : ฉลองรัตน์, 2536. (สุจิตร์)

บรรลือ ขอรวมเดช. สภาพปัญหาการสอนศิลปะภาคปฏิบัติสาขาทัศนศิลป์ในสถาบันอุดมศึกษาของ
รัฐ ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2534 .

ประเสริฐ ศิลรัตน์. ความเข้าใจในศิลปะ. กรุงเทพฯ : กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์,
2525 .

———— จิตรกรรม. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2528 .

ประหยัด พงษ์ดำ. ภาพพิมพ์แกะไม้. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, 2536 .

ผ่องพรรณ สวานานนท์. ชีวประวัติและการประเมินคุณค่าของผลงานวรรณกรรมเรื่องสำคัญ ๆ ของ
ยาขอบ (ชาติ แพร่พันธุ์). วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
, 2519 .

พิภพ บุษราคัมวดี. ชีวิตและผลงานของอาจารย์ เพื่อ หริพิทักษ์. วิทยานิพนธ์ศิลปบัณฑิต
มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2525 .

พีระพงษ์ กุลพิศาล. มโนภาพและการรับรู้ทางศิลปะ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2531 .

ไพบุญย์ เทวรักษ์. จิตวิทยา: ศึกษาพฤติกรรมภายนอกและภายใน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เอส.ดี.เพรส.
, 2537 .

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมศิลปะอังกฤษ-ไทย. กรุงเทพฯ : เพื่อนพิมพ์, 2530 .

วรรณภา วุฒฑะกุล. แนวคิดและบทบาททางการศึกษาของหม่อมเจ้าพูนศรีเกษม เกษมศรี. วิทยา
นิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532 .

วรวิทย์ องค์ครุฑรักษา. การศึกษากระบวนการถ่ายทอดศิลปะการปักผ้าของชาวเขาเผ่าเย้า บ้าน
ห้วยแม่ซ้ายจังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2532 .

วาทีณี บุญชะลักษ์. " ความเชื่อถือได้ของการศึกษาเชิงคุณภาพ ". การศึกษาเชิงคุณภาพ :
เทคนิคการวิจัยภาคสนาม. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยประชากรและสังคม
มหาวิทยาลัยมหิดล, 2533 .

- วิชาการ,กรม หนังสืออ้างอิงทฤษฎีและปฏิบัติการวิจารณ์ศิลปะ กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ กระทรวง
ศึกษาธิการ , 2532
- ความคิดสร้างสรรค์ กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ , 2535 .
- วินัย โสมดี " ความคิดสร้างสรรค์ในการเรียนการสอนศิลปะอุดมศึกษา " ฟิลลิ่ง 5 (มี.ค.2536) :
37-42 .
- " ความคิดสร้างสรรค์ในการเรียนการสอนศิลปะอุดมศึกษา " ฟิลลิ่ง 6 (เม.ย.2536) :
33-37
- วิบูลย์ ลี้สุวรรณ สาระน่ารู้ในศิลปะ กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์ , 2531
- วิรัตน์ พิชญ์ไพบุลย์ " เหตุผลที่มาของงานศิลปะ " ใน ครุศิลป์ 1 กรุงเทพฯ : ภาควิชาศิลปศึกษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2529 : 4-12 .
- วิรุณ ตั้งเจริญ ทัศนศิลป์ กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์ , 2536 .
- ศิลปะและความงาม กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์ , 2535 .
- ศิลปะสมัยใหม่ในประเทศไทย กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์ , 2534 .
- มนุษย์กับความงาม กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์ , 2537
- ศิลปากร, มหาวิทยาลัย รายงานการสัมมนาวิจารณ์ศิลปะ กรุงเทพฯ : กรุงเทพมหานคร
พิมพ์ , 2524 .
- สูจิบัตรการแสดงศิลปกรรมแห่งชาติครั้งที่ 38 กรุงเทพฯ : อัมรินทร์พรินติ้ง
กรุ๊ป , 2535 .
- ศิลป์ พีระศรี " การวิจารณ์งานศิลปะ " ใน สูจิบัตรนิทรรศการเชิดชูเกียรติ ศาสตราจารย์ศิลป์ พีระศรี
กรุงเทพฯ : อัมรินทร์พรินติ้งแอนพับลิชซิง , 2536 .
- ศุขเล็ก จรรยาวงศ์ นิทรรศการศิลปะ เกียรติศักดิ์ ชานนรถ - เดชา วราชน กรุงเทพฯ :
อัมรินทร์พรินติ้งกรุ๊ป , 2535 (สูจิบัตร)
- สงบศึก ธรรมวิหาร แนวคิดและวิธีการของมนตรี ตราโมท ในการอนุรักษ์และถ่ายทอดดนตรีไทย
และเพลงไทย วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2538 .
- สงวน สุทธิเลิศอรุณ จิตวิทยาทั่วไป กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ทิพย์วิสุทธิ์ , 2532 .
- สรารุท ตันณีกุล เดชา วราชน. ใน สันติ เล็กสุขุม, มหกรรมศิลปกรรม 16 ศิลปินชั้นเยี่ยมแห่งชาติ
พ.ศ. 2492 - 2525 หน้า 154-155 . กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อัมรินทร์ พรินติ้งกรุ๊ป , 2535 .

- สน สีมাত্রัง . " เกณฑ์การวิเคราะห์วิจารณ์งานศิลปะ " . ใน รวมบทความวิชาการ มณฑลศิลป์ 27 .
 กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร , 2527 .
- สมพร รอดบุญ , สัมภาษณ์ , 11 มีนาคม 2539 .
- สันติ เล็กสุขุม . มหกรรมศิลปกรรม 16 ศิลปินชั้นเยี่ยมแห่งชาติ พ.ศ. 2492 - 2525 . กรุงเทพฯ : โรง
 พิมพ์อัมรินทร์ พรินติงกร์ฟ , 2535 . (สุจิตตร)
- สัมฤทธิ์ ทองเถื่อน . การศึกษาเชิงประวัติศาสตร์ของการถ่ายภาพงานปูนปั้น โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดเพชรบุรี . วิทยานพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2537 .
- สุชา จันท์เอม . จิตวิทยาทั่วไป . กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช , 2533 .
- สุชาติ เกาทอง . ศิลปะกับมนุษย์ . กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไอดีเอ็นเอสไตร์ , 2532 .
- หลักการทัศนศิลป์ . กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อักษรบัณฑิต , 2536 .
- สุชาติ สุทธิ . เรียนรู้การเห็น : พื้นฐานการวิจารณ์ทัศนศิลป์ . กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไอดีเอ็นเอสไตร์ ,
 2535 .
- สุภัททา ปิณฑะแพทย์ . จิตวิทยาทั่วไป แนวคิดและทฤษฎีขั้นมูลฐาน . กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์
 , 2532 .
- สุภางค์ จันทวานิช . วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ . กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2536 .
- สุภาพ วาดเขียน . เครื่องมือวิจัยทางสังคมศาสตร์ . กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช , 2525 .
- สุลักษณ์ ศรีบุรี . รูปแบบการจัดการเรียนการสอน " วิชาศิลปะกับชีวิต เพื่อการส่งเสริมให้เกิดความ
 ขึ้นชม และความรักที่จะเรียน " . กรุงเทพฯ : ภาควิชาศิลปะศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลง
 กรณ์มหาวิทยาลัย , 2537 (เอกสารอัดสำเนา)
- สายฤดี วรกิจโกศาทร . " การศึกษาเฉพาะกรณี " . ใน การศึกษาเชิงคุณภาพ : เทคนิคการวิจัยภาค
 สนาม . กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล , 2533 .
- อรทัย อัจฉา . " บันทึกประวัติชีวิตบุคคล " . ใน การศึกษาเชิงคุณภาพ : เทคนิคการวิจัยภาคสนาม .
 กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยประชากรและสังคม , 2533 .
- อภิชาติ จำรัสสุทธิวงศ์ . " บทนำ " . การศึกษาเชิงคุณภาพ : เทคนิคการวิจัยภาคสนาม . กรุงเทพฯ
 : สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล , 2533 .
- อมรา พงศาพิชญ์ . " มนุษย์กับวัฒนธรรม " . ใน สังคมและวัฒนธรรม . กรุงเทพฯ :
 สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2537 .

- อรรถัย อาจอ่า . " บันทึกประวัติชีวิตบุคคล " . ใน การศึกษาเชิงคุณภาพ : เทคนิคการวิจัยภาคสนาม .
กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยประชากรและสังคม , 2533 .
- อัญชลี สารรัตน์ . การศึกษาลักษณะและการปฏิบัติของผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูง . วิทยา
นิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2532 .
- อัศนีย์ ชูอรุณ . ทฤษฎีศิลปะภาพพิมพ์ . กรุงเทพฯ : ชูติมาการพิมพ์ . กรุงเทพฯ , 2519 .
- ความรู้เกี่ยวกับศิลปะภาพพิมพ์ . กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์ , 2532 .
- ภาพพิมพ์เบื้องต้น . กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์ , 2527 .
- อารี รังสินันท์ . ความคิดสร้างสรรค์ . กรุงเทพฯ : ธนการพิมพ์ , 2528 .
- อารี สุทธิพันธ์ . ศิลปะกับมนุษย์ . กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช , 2528 .
- อาเบ้ คะซุฮิโระ . " ภาพพิมพ์ร่วมสมัยในประเทศไทย และการศึกษาศิลปะภาพพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร"
ใน หนังสือประกอบนิทรรศการศิลปะภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยญี่ปุ่น . กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศิลปากร , 2534 .
- อุบล ตูจันดา . หลักและวิธีสอนศิลปะ . กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์ , 2532 .
- อิทธิพล ตั้งโฉลก . " บทกล่าวนำทรรศวรรษภาพพิมพ์ " ใน สุจิตรรศวรรษภาพพิมพ์ . กรุงเทพฯ :
: คอนเทมปัล , 2535 .

ภาษาอังกฤษ

- Amornpichetkul , Chuttima . Berthe Morisot : A Study of her Development from 1864 to 1886
(France) . Dissertation Abstract International, 1991, 1993-A .
- Eisner , Elliot W. Education Artistic Vision . New York : Macmillan Publishing , 1972 .
- Hang , Whang-Hee . The use of Drawing Rules in Artist s and Children s Art Works .
Master s Thesis , Michigan State University , 1989 .
- Getzels , S.W. and Chikszentmehalyi , M . The Creative Vision . New York : Sohn Wiley Sons ,
1976 .
- Kheel,Claudia Kate . Morris Henry Hobbs : Printmaker , 1892 - 1967 . Master's Thesis , Tulane
University, 1995 .

- Leland, Nita. The Creative artist . Cincinnati : North Light, 1990.
- Maxwell , William C. Printmaking . New Jersey : Prentice - Hall Inc. 1977 .
- Michael , John A. Art and Adolescence . New York : Teacher College Press, Columbia University.
1983 .
- Moore , Anne Michelle. The Life and Work of Caroline Spelman Wogan Durieux (1896 - 1989) .
Master's Thesis , Tulane university , 1994.
- Moore , Jo-Anna Johnson . William James and Art : Perspectives for Art Education .
Dissertation Abstract International , 1991 : 1993-A .
- Poshyananda, Apinan. Modern Art in Thailand . New York : Oxford University Press , 1992.
- Powell Mary Clake . Creativity and Liberation : A Study of Womanwriters and Artists.
Dissertation Abstract International , 1992 . 1026-A .
- Ray , Faulkner and Edwin Zieafeld and Howard Swagula . Art Today an Introduction to The
Visual Arts . New York : Holt , Rinehart and Winston , Inl., 1987 .
- Saff , Donald and Sacilotto , Deli . History and Process Print Making : New Jersey
: Halt , Rinehart and Winston , 1987 .
- Schantz, Micheal William. James Davis Smillie and The Evolution of American Printmaking . Phd.
Dissertation, University of California, 2989.
- Siricor , Andrew , Alphonse . Transformation from Figuration to Abstracts in The Work of
an Artist/Educator . Dissertation Abstracts International , 1992 .
- Smith, Mark Lesley . Image and Word in The Prints of Robert Rauschenberg , 1951 - 1981 . Ph.D.
Dissertation , The University of Texas at Austin , 1992.
- Stella , Pandell Russell . Art in the World . San Francisco . Holt,Rinehart and Winston , 1975 .

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 1 ชื่อผลงาน ไม่มีชื่อ

เทคนิค สีน้ำ สีไม้ น้ำสารส้มลงไฟ

ขนาด 45 * 45 ซม

พ.ศ. 2507

ภาพที่ 2 ชื่อผลงาน คนกับสิ่งแวดลอม

เทคนิค ภาพพิมพ์แกะไม้

ขนาด 30 * 35 ซม.

พ.ศ. 2510

ภาพที่ 3 ชื่อผลงาน ผู้หญิงกลางคืน

เทคนิค ภาพพิมพ์แกะไม้สี

ขนาด 58 * 73 ซม.

พ.ศ. 2511

ภาพที่ 4 ชื่อผลงาน องค์ประกอบ 5 (Composition)

เทคนิค ภาพพิมพ์แกะไม้สี และแม่พิมพ์ฟองน้ำ

ขนาด 46 * 55 ซม.

พ.ศ. 2511

ภาพที่ 5 ชื่อผลงาน ไม่มีชื่อ (Untitle)

เทคนิค ภาพพิมพ์หิน

ขนาด 55 * 76 ซม.

พ. ศ. 2511

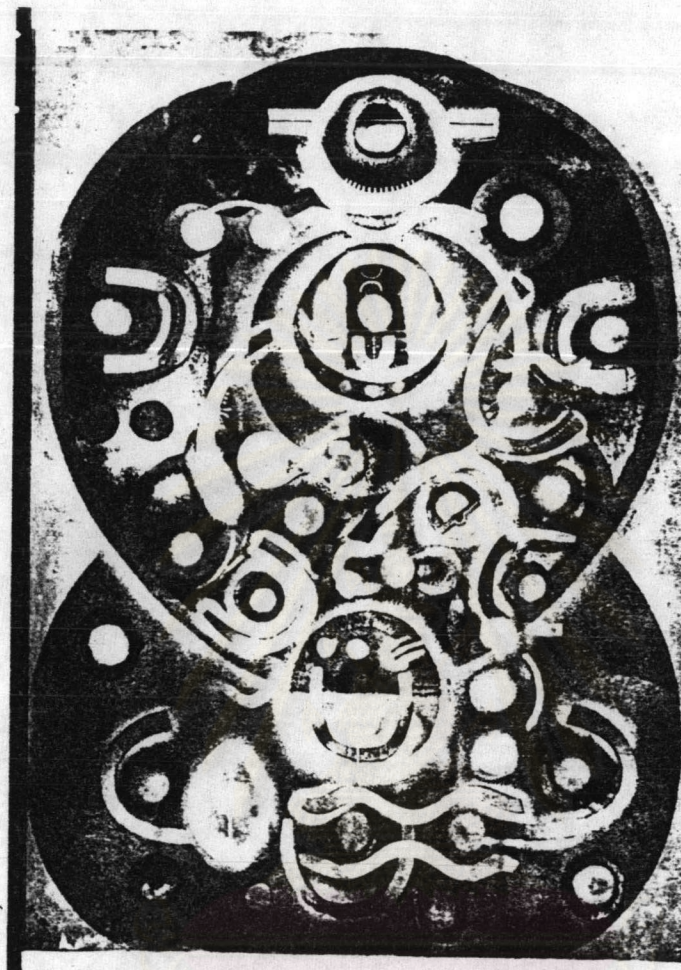

ภาพที่ 6 ชื่อผลงาน ไม่มีชื่อ (Untitle)

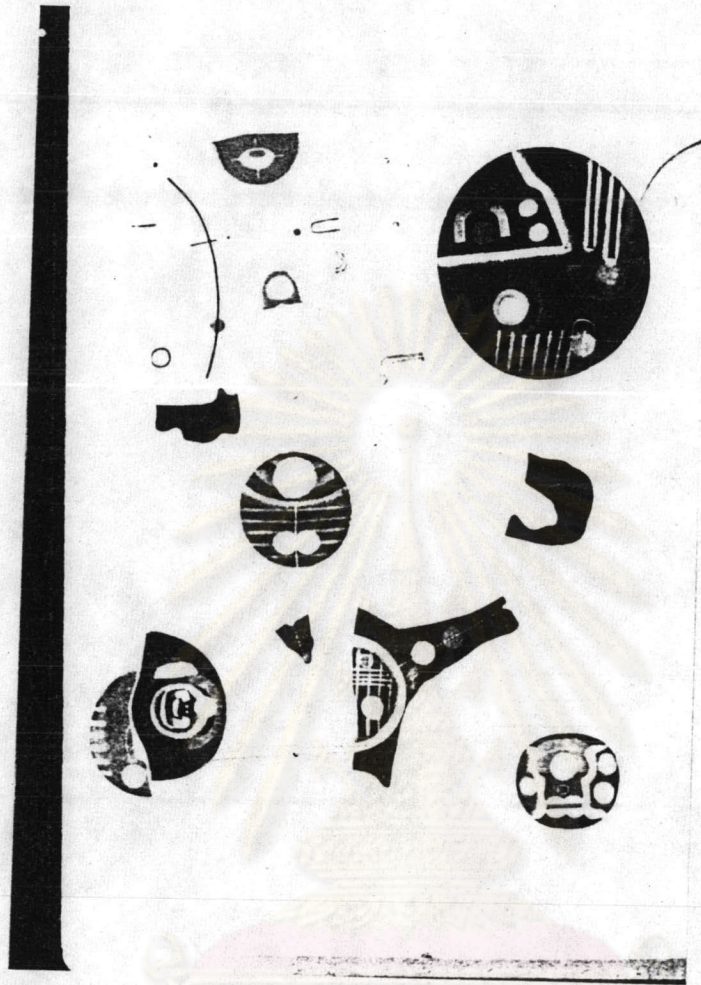
เทคนิค ภาพพิมพ์โลหะกัดกรด

ขนาด 30 * 38 ซม.

พ.ศ. 2511

ภาพที่ 7 ชื่อผลงาน องค์ประกอบศิลป์ (Composition)
เทคนิค ภาพพิมพ์โลหะกัดกรด เทคนิค Aquatint
ขนาด 61* 81 ซม.
พ.ศ. 2511

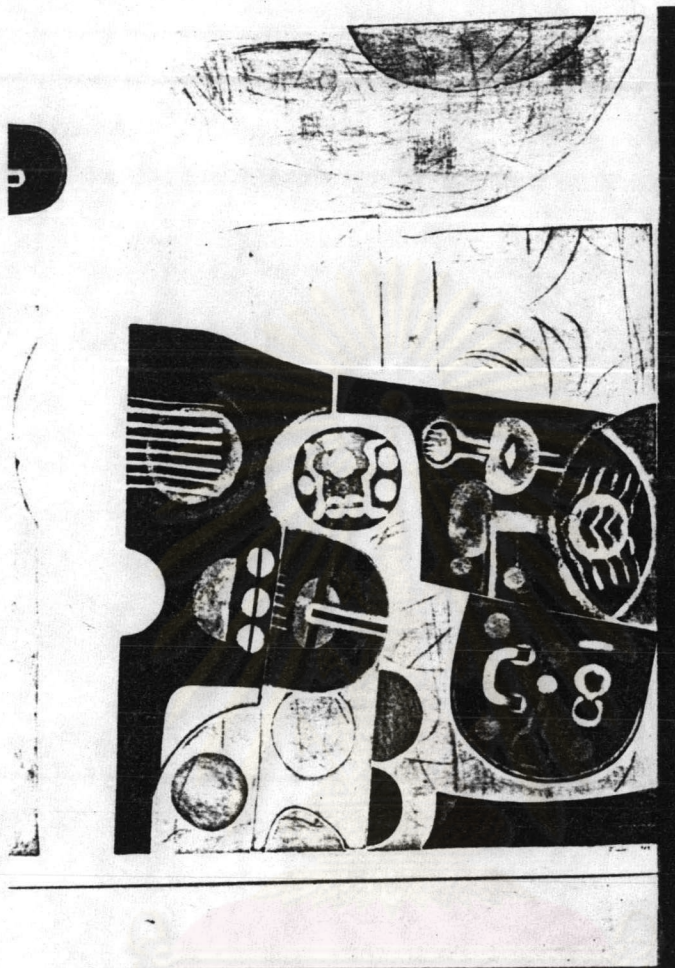
ภาพที่ 8 ชื่อผลงาน องค์ประกอบ (Composition)

เทคนิค ภาพพิมพ์โลหะกัดกรด

ขนาด 57 * 74 ซม.

พ.ศ. 2511

ศูนย์หอศิลปวัฒนธรรม
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

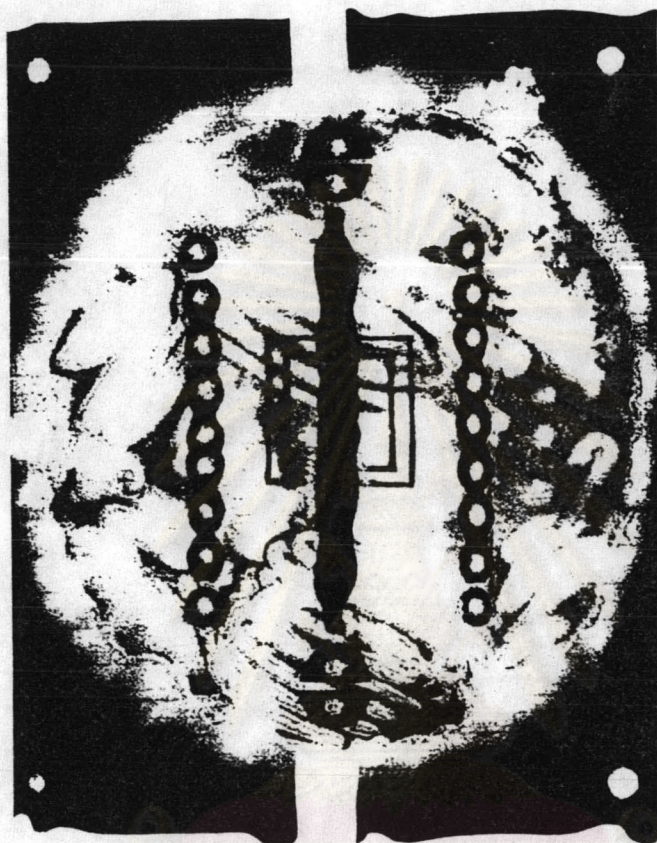

ภาพที่ 9 ชื่อผลงาน องค์ประกอบ (Composition)

เทคนิค ภาพพิมพ์โลหะกัดกรด

ขนาด 61* 74 ซม.

พ.ศ. 2511

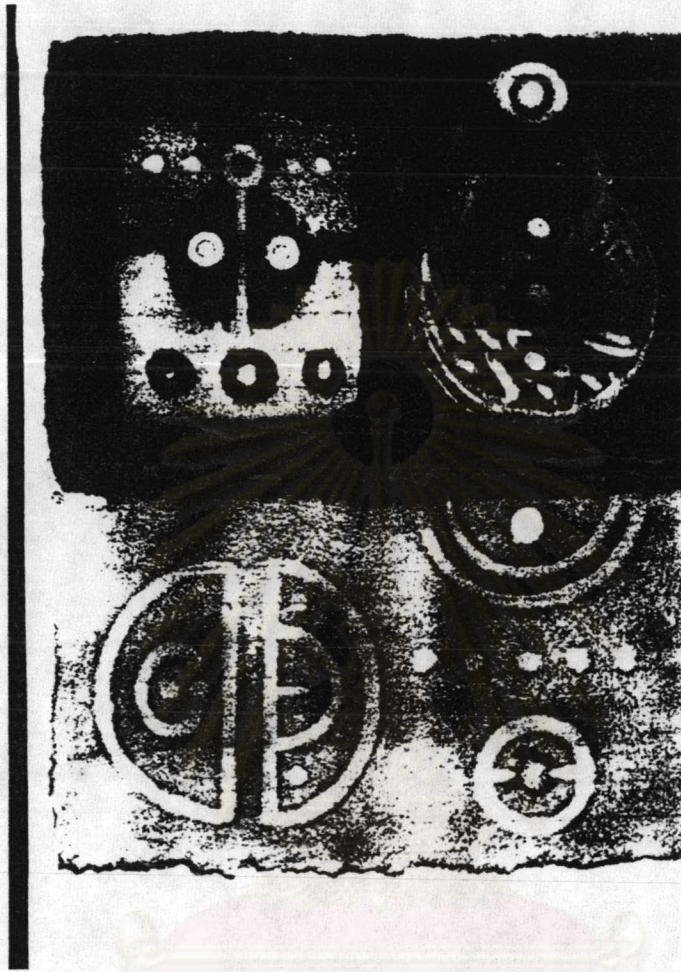

ภาพที่ 10 ชื่อผลงาน ไม่มีชื่อ (Untitle)

เทคนิค ภาพพิมพ์ตะแกรงไหม

ขนาด 81 * 77 ซม.

พ.ศ. 2512

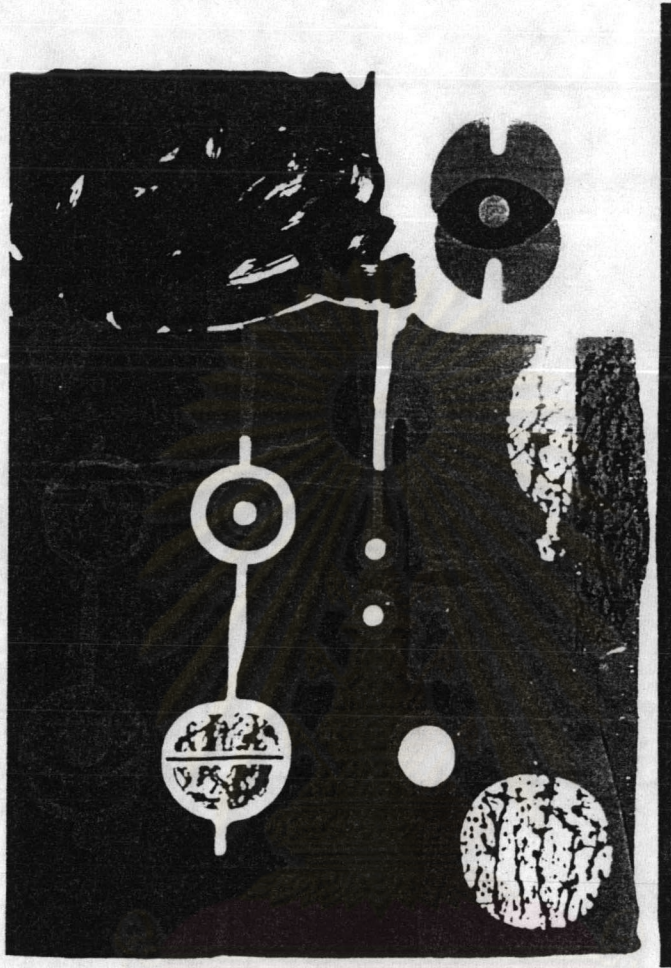

ภาพที่ 11 ชื่อผลงาน ฝันถึงดวงจันทร์ (Dream to the Moon)

เทคนิค ภาพพิมพ์ตะแกรงไหม

ขนาด 62 * 78 ซม.

พ.ศ. 2512

ภาพที่ 12 ชื่อผลงาน องค์ประกอบ (Composition)

เทคนิค ภาพพิมพ์ตะแกรงไหม

ขนาด 67 * 89 ซม.

พ.ศ. 2512

ภาพที่ 13 ชื่อผลงาน องค์ประกอบ (Composition)

เทคนิค ภาพพิมพ์ตะแกรงไหม

ขนาด 60 * 80 ซม.

พ.ศ. 2512

ภาพที่ 14 ชื่อผลงาน ภาพพิมพ์หมายเลข 2 (Print No.2)

เทคนิค ภาพพิมพ์ตะแกรงไหม

ขนาด 65 * 75 ซม.

พ.ศ. 2512

ภาพที่ 15 ชื่อผลงาน ภาพพิมพ์หมายเลข 1/2512 หมายเลข 2 (Print No.2)

เทคนิค ภาพพิมพ์ตะแกรงไหม

ขนาด 65 * 31 ซม.

พ.ศ. 2512

ภาพที่ 16 ชื่อผลงาน โลกใหม่

เทคนิค ภาพพิมพ์ตะแกรงไหม

ขนาด 53 * 75

พ.ศ. 2514

ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

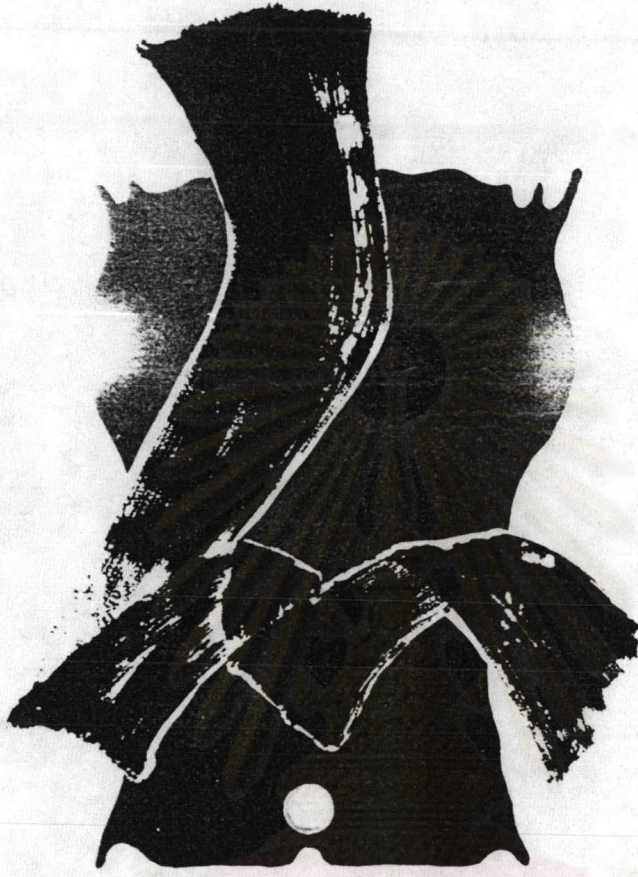

ภาพที่ 17 ชื่อผลงาน ลาดกระบัง 1/1972

เทคนิค ภาพพิมพ์ตะแกรงไหม

ขนาด 53 * 64 ซม.

พ.ศ. 2514

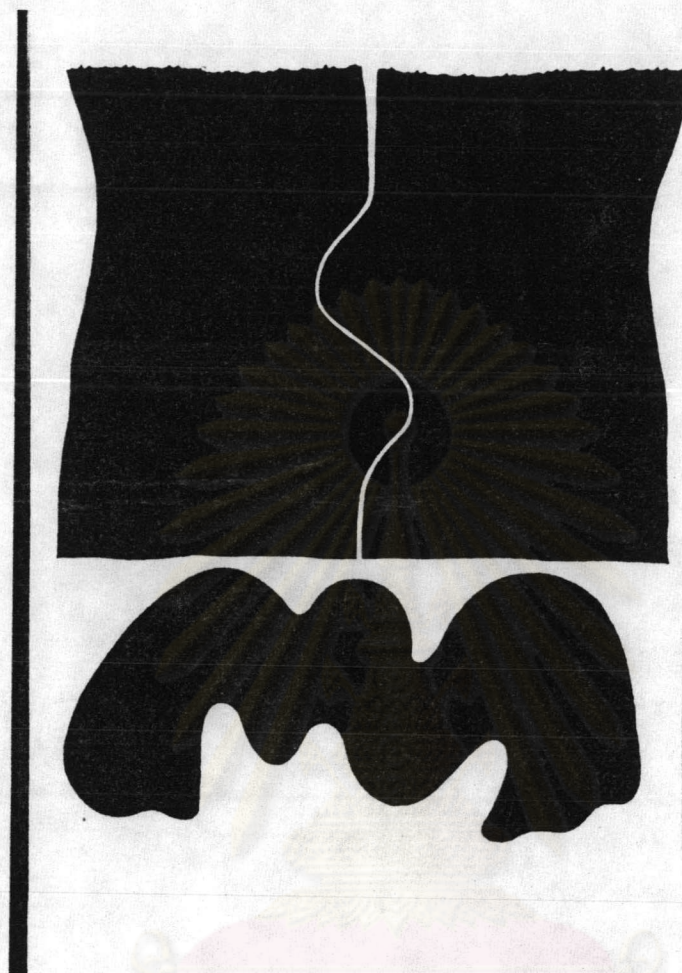

ภาพที่ 18 ชื่อผลงาน ภาพพิมพ์หมายเลข 4/2515 (Print 4/1972)

เทคนิค ภาพพิมพ์ตะแกรงไหม

ขนาด 47 * 65 ซม.

พ.ศ. 2516

ภาพที่ 19 ชื่อผลงาน ไม่มีชื่อ (Untitle)

เทคนิค ภาพพิมพ์ตะแกรงไหม

ขนาด 52 68 ซม.

พ.ศ. 2519

ภาพที่ 20 ชื่อผลงาน จังหวะ (Rhythm)

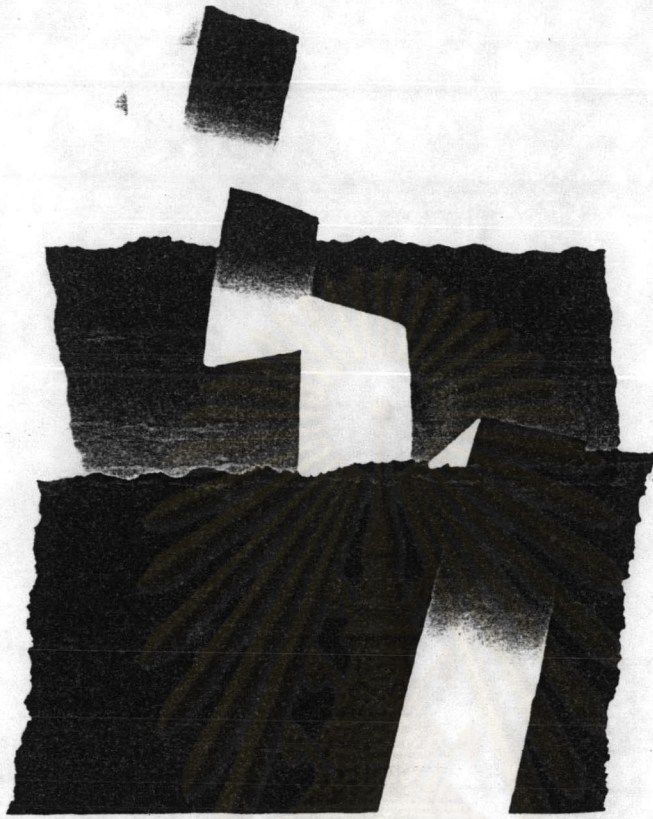
เทคนิค ภาพพิมพ์ตะแกรงไหม

ขนาด 50 * 63 ซม.

พ.ศ. 2520

ภาพที่ 21 ชื่อผลงาน การสะท้อน (Composition)
เทคนิค ภาพพิมพ์ตะแกรงไหม
ขนาด 46 * 66 ซม.
พ.ศ. 2521

ภาพที่ 22 ชื่อผลงาน องค์ประกอบศิลป์ 11/1980

เทคนิค ภาพพิมพ์ตะแกรงไหม

ขนาด 51 * 64 ซม.

พ.ศ. 2523

ศูนย์อนุรักษ์ทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

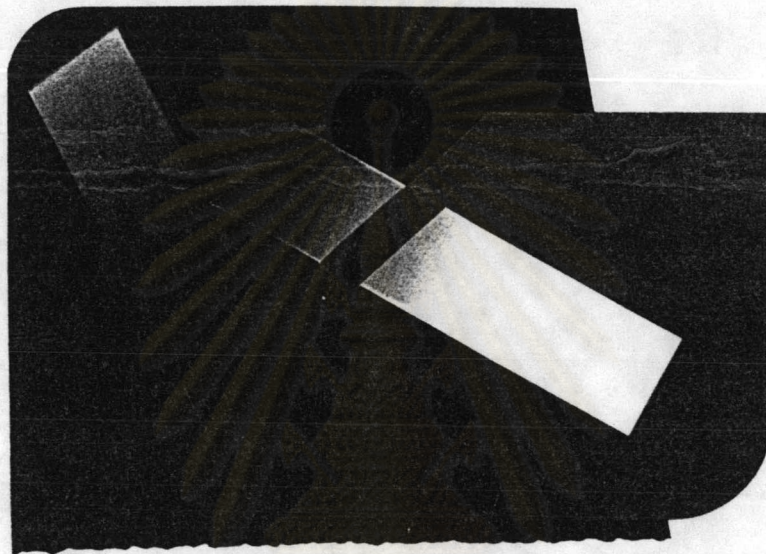

ภาพที่ 23 ชื่อผลงาน กรุงเทพฯ (Bangkok 2/1981)

เทคนิค ภาพพิมพ์ตะแกรงไหม

ขนาด 47 * 69 ซม.

พ.ศ. 2524

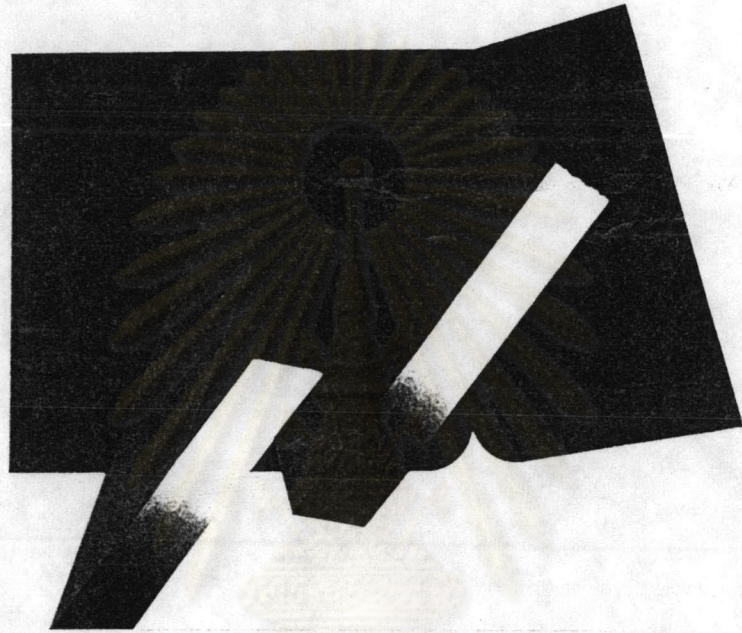

ภาพที่ 24 ชื่อผลงาน มิติ 2/2525 (Dimension 2/1982)

เทคนิค ภาพพิมพ์ตะแกรงไหม

ขนาด 49 * 69 ซม.

พ.ศ. 2525

ภาพที่ 25 ชื่อผลงาน ภาพพิมพ์หมายเลข 1/2525

เทคนิค ภาพพิมพ์ตะแกรงไหม

ขนาด 58 * 66 ซม.

พ.ศ. 2525

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 26 ชื่อผลงาน A 8592

เทคนิค ภาพพิมพ์ตะแกรงไหม

ขนาด 51 * 63 ซม.

พ.ศ. 2538

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 27 ชื่อผลงาน Line B

เทคนิค ภาพพิมพ์ตะแกรงไหม

ขนาด 49 * 62 ซม.

พ.ศ. 2529

ศูนย์หอทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 28 ชื่อผลงาน มิติ 1/7787 (Dimension 1/7787)

เทคนิค ภาพพิมพ์ตะแกรงไหม

ขนาด 42 * 62.5 ซม.

พ.ศ. 2530

ภาพที่ 29 ชื่อผลงาน A 8911

เทคนิค ภาพพิมพ์ตะแกรงไหม

ขนาด 56 * 72 ซม.

พ.ศ. 2532

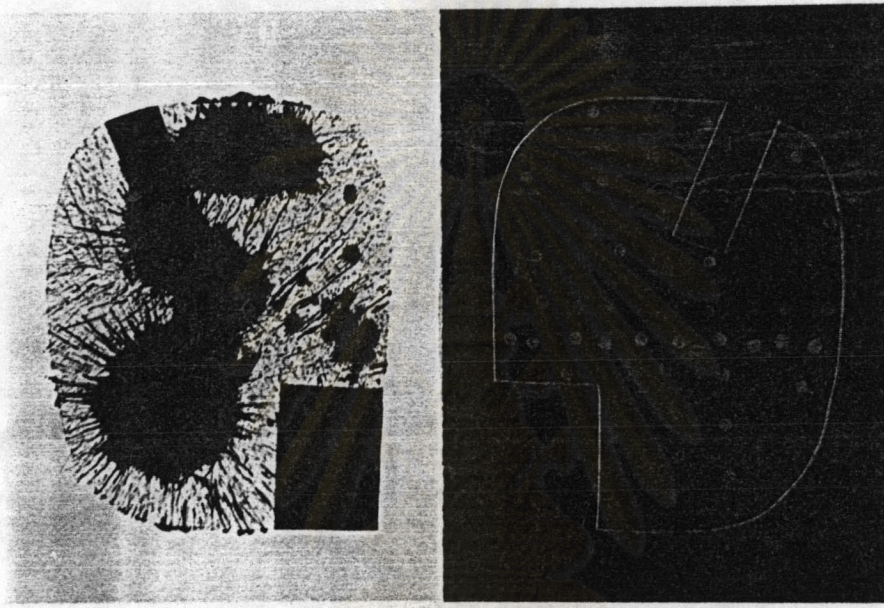
ภาพที่ 30 ชื่อผลงาน ไม่มีชื่อ (Untitle)

เทคนิค สีน้ำ

ขนาด 70 * 100 ซม.

พ.ศ. 2533

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

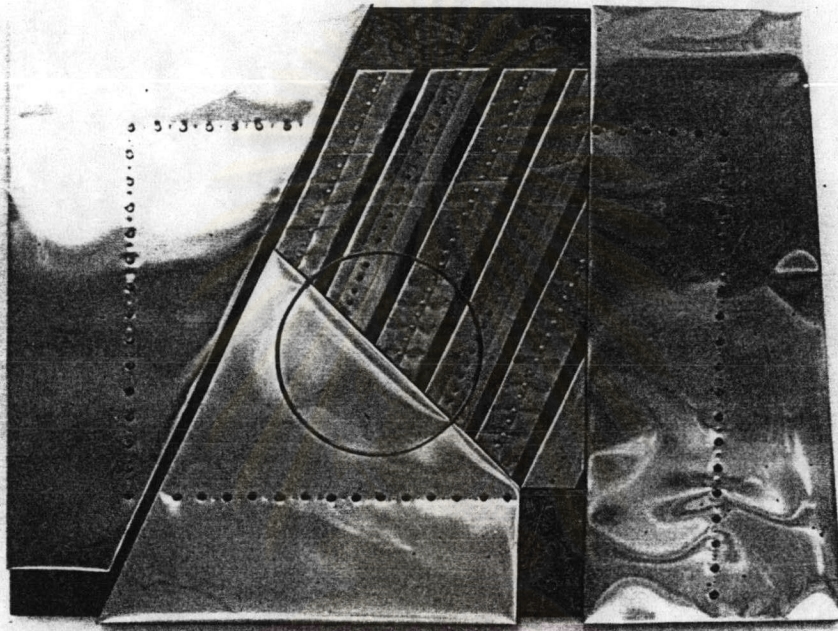

ภาพที่ 31 ชื่อผลงาน การสะท้อน 1/2533 (Reflection No.1/1990)

เทคนิค สีน้ำ

ขนาด 86 * 124 ซม.

พ.ศ. 2533

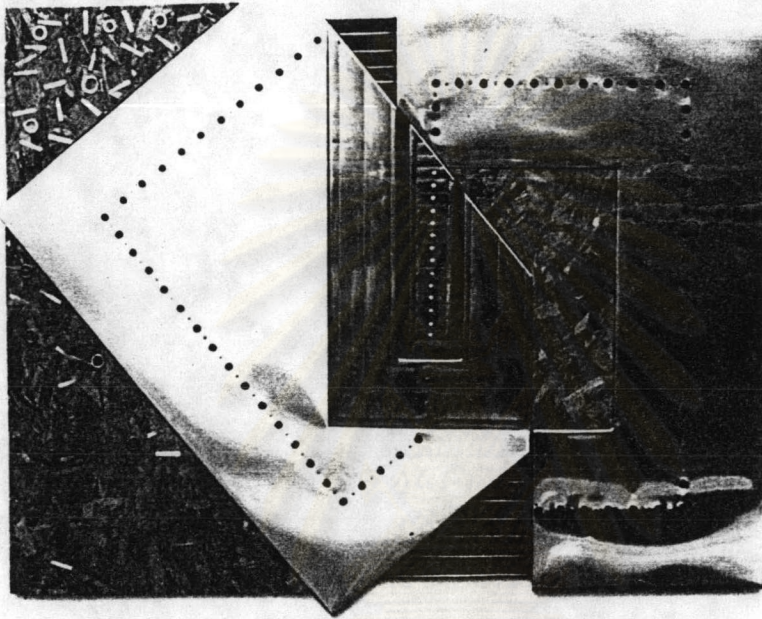

ภาพที่ 32 ชื่อผลงาน การสะท้อนหมายเลข 8/2534 (Reflection No.9/1991)

เทคนิค สื่อผสม

ขนาด 81 * 94 ซม.

พ.ศ. 2534

ภาพที่ 33 ชื่อผลงาน การสะท้อนหมายเลข 10/2534 (Reflection No.10/1991)

เทคนิค สื่อผสม

ขนาด 86 * 111 ซม.

พ.ศ. 2534

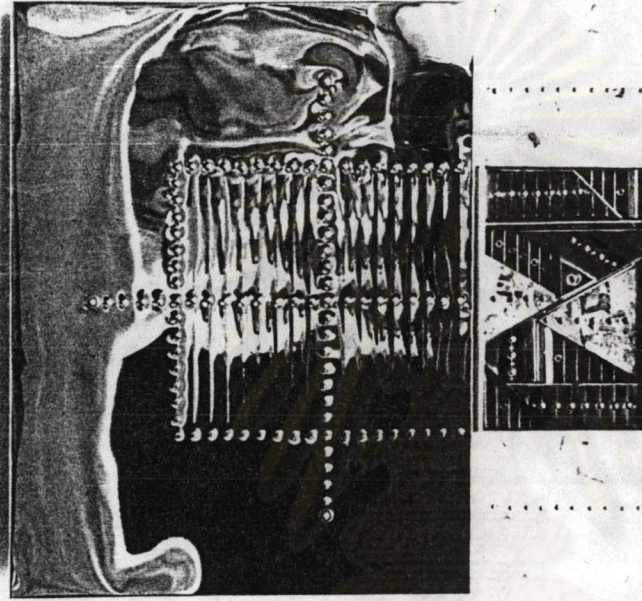
ภาพที่ 34 ชื่อผลงาน จำลิก 2/2537 (Memory No.2/1994)

เทคนิค สื่อผสม

ขนาด 61 * 76 ซม.

พ.ศ. 2537

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 35 ชื่อผลงาน การสะท้อน (Image of My self No.5/1994)

เทคนิค สื่อผสม

ขนาด 90 * 122 ซม.

พ.ศ. 2537

ภาพที่ 36 ชื่อผลงาน การสะสมหมายเลข 2 (Collection No.2)

เทคนิค สื่อผสม

ขนาด 65 x 75 ซม.

พ.ศ. 2538

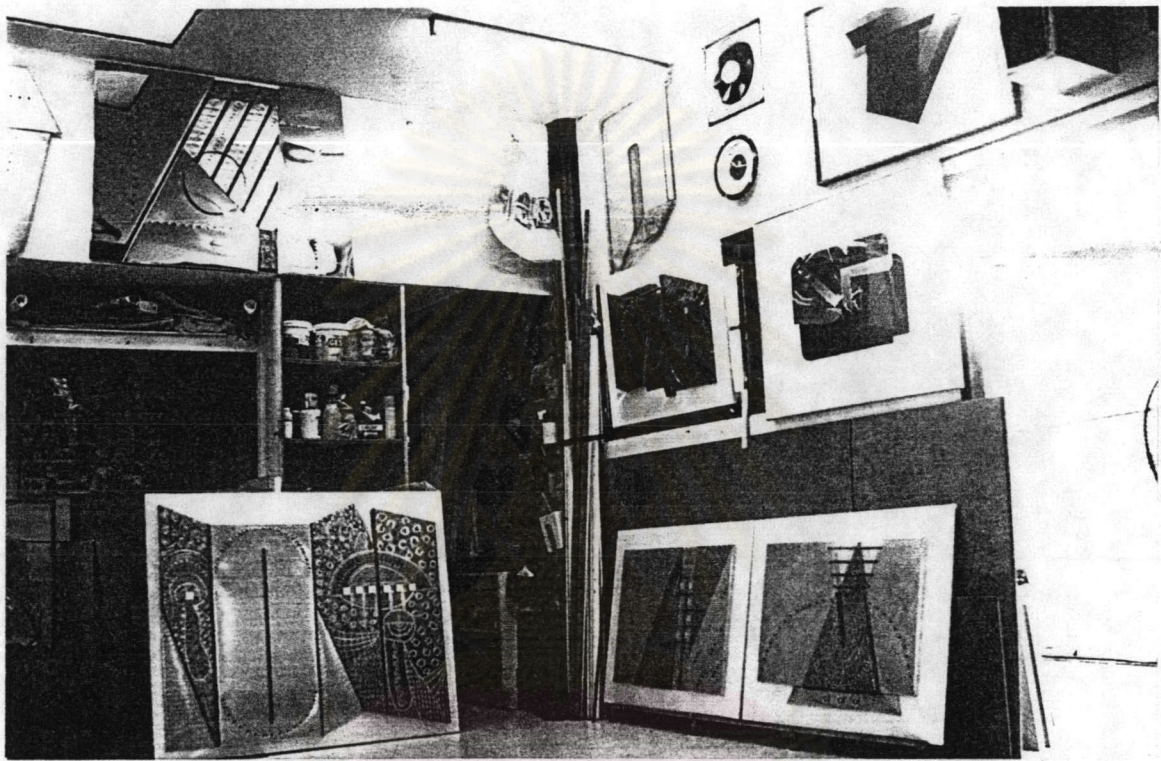
ภาพที่ 37 ภาพถ่ายศิลปินภายในห้องปฏิบัติงานศิลปะ

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 38 ห้องปฏิบัติงานศิลปะของศิลปิน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

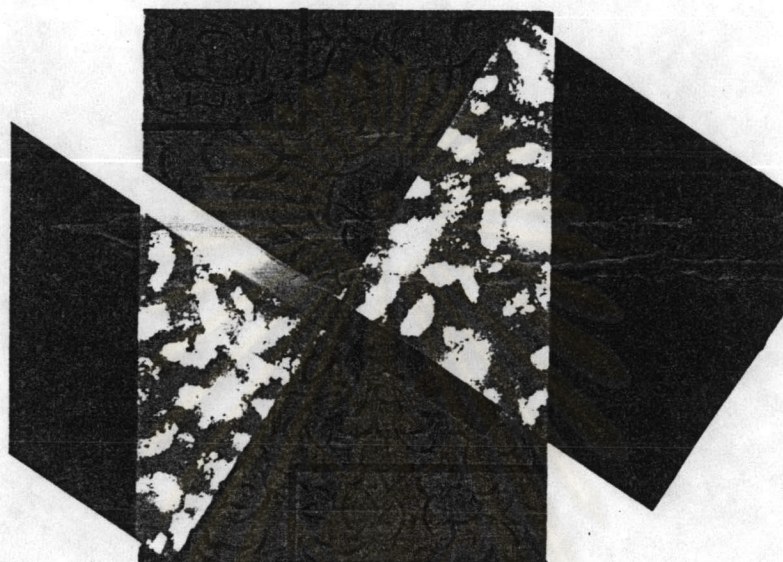
ภาพที่ 39 อีกมุมหนึ่งของห้องปฏิบัติงานศิลปะของศิลปิน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 40 ภาพถ่ายศิลปินขณะปฏิบัติงานศิลปะ

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 41 ภาพผลงานที่ศิลปินสาธิตให้ชม

ชื่อผลงาน ภาพพิมพ์ 1985

เทคนิค ภาพพิมพ์ตะแกรงไหม

ขนาด 32 * 46 ซม.

พ.ศ. 2539

ศูนย์ศึกษาศิลปะ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสัมภาษณ์
 แบบบันทึกการสังเกตการทำงานศิลปะ
 แบบบันทึกข้อมูลผลงานศิลปะ

เรื่อง

การศึกษาระบวนการทำงานศิลปะภาพพิมพ์ของศิลปินชั้นเยี่ยม เดชา วราชน

โดย

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พิชัย ตรงคินานนท์

นิสิตปริญญาโทบัณฑิต

ภาควิชาศิลปศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง

การศึกษากระบวนการทำงานศิลปะภาพพิมพ์ ของ ศิลปินชั้นเยี่ยม เดชา วราขุน

แบบสัมภาษณ์นี้ จะใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากตัวศิลปิน ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง แบบปลายเปิด โดยจะใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเป็นทางการในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังจะมีรายละเอียดในการสร้างแบบสัมภาษณ์ต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษากระบวนการทำงานศิลปะภาพพิมพ์ ของ ศิลปินชั้นเยี่ยม เดชา วราขุน
2. เพื่อศึกษาประวัติชีวิต ของศิลปิน

2. ประเด็นหลักในแบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์ชุดนี้จะแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 จะเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับประวัติชีวิต ของศิลปิน และ ตอนที่ 2 จะเป็นการเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการทำงานศิลปะ ของศิลปิน โดยจะมีการแบ่งประเด็นหลักของแบบสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้คือ

ตอนที่ 1 ประเด็นหลักในเรื่องของประวัติชีวิตของศิลปิน

1. ประวัติชีวิตส่วนตัว
2. ประวัติครอบครัว
3. การดำเนินชีวิตประจำวัน
4. ประวัติการศึกษาและการทำงาน
5. ประสบการณ์ในการทำงานศิลปะ
6. ประวัติของผลงานศิลปะ

ตอนที่ 2 ประเด็นหลักในเรื่องของกระบวนการทำงานศิลปะของศิลปิน

1. แรงจูงใจในการทำงานศิลปะ
2. กระบวนการทางศิลปะ

3. การแจกแจงประเด็นหลักออกเป็นประเด็นย่อย

จากประเด็นหลักที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น สามารถจำแนกออกเป็นประเด็นย่อยได้ดังต่อไปนี้คือ

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง

การศึกษากระบวนการทำงานศิลปะภาพพิมพ์ ของ ศิลปินชั้นเยี่ยม เดชา วราขุน

แบบสัมภาษณ์นี้ จะใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากตัวศิลปิน ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง แบบปลายเปิด โดยจะใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเป็นทางการในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังจะมีรายละเอียดในการสร้างแบบสัมภาษณ์ต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษากระบวนการทำงานศิลปะภาพพิมพ์ ของ ศิลปินชั้นเยี่ยม เดชา วราขุน
2. เพื่อศึกษาประวัติชีวิต ของศิลปิน

2. ประเด็นหลักในแบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์ชุดนี้จะแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 จะเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับประวัติชีวิต ของศิลปิน และ ตอนที่ 2 จะเป็นการเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการทำงานศิลปะของศิลปิน โดยจะมีการแบ่งประเด็นหลักของแบบสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้คือ

ตอนที่ 1 ประเด็นหลักในเรื่องของประวัติชีวิตของศิลปิน

1. ประวัติชีวิตส่วนตัว
2. ประวัติครอบครัว
3. การดำเนินชีวิตประจำวัน
4. ประวัติการศึกษาและการทำงาน
5. ประสบการณ์ในการทำงานศิลปะ
6. ประวัติของผลงานศิลปะ

ตอนที่ 2 ประเด็นหลักในเรื่องของกระบวนการทำงานศิลปะของศิลปิน

1. แรงจูงใจในการทำงานศิลปะ
2. กระบวนการทางศิลปะ

3. การแจกแจงประเด็นหลักออกเป็นประเด็นย่อย

จากประเด็นหลักที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น สามารถจำแนกออกเป็นประเด็นย่อยได้ดังต่อไปนี้คือ

ตอนที่ 1 ประวัติชีวิตของศิลปิน

ประเด็นหลัก	ประเด็นย่อย
1. ประวัติชีวิตส่วนตัว	- ภูมิหลังส่วนตัว
	- บุคลิกภาพ
	- สภาพแวดล้อมในอดีต และปัจจุบัน
2. ประวัติชีวิตครอบครัว	- ครอบครัวก่อนการแต่งงาน
	- ครอบครัวหลังการแต่งงาน
	- ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว
3. การดำเนินชีวิตประจำวัน	- กิจวัตรประจำวัน
	- ทักษะเกี่ยวกับการดำเนินชีวิต
	- ชีวิตในอนาคต
4. ประวัติการศึกษาและการทำงาน	- การศึกษาทั่วไป
	- การศึกษาทางด้านศิลปะ
	- สภาพชีวิตในขณะที่กำลังศึกษา
	- ประวัติการทำงานอาชีพ
	- เหตุผลในการประกอบอาชีพ
5. ประสบการณ์ในการทำงานศิลปะ	- ช่วงระยะเวลาในสกรการทำงานศิลปะ
	- การแสดงผลงาน
	- เกียรติประวัติ และรางวัล
	- ทักษะเกี่ยวกับการทำงานศิลปะ
	- บทบาทในวงการศิลปะ
	- ปัญหาในการทำงานศิลปะ
6. ประวัติของผลงานศิลปะ	- การแบ่งช่วงระยะเวลาของผลงาน
	- เนื้อหาและเรื่องราว
	- รูปแบบทางศิลปะ
	- เทคนิคกลวิธี
	- พัฒนาการของผลงานศิลปะ

ตอนที่ 2 กระบวนการทำงานศิลปะของศิลปิน

ประเด็นหลัก	ประเด็นย่อย
1. แรงจูงใจในการทำงานศิลปะ	<ul style="list-style-type: none"> - แรงจูงใจที่เกิดขึ้นมาจากตัวเอง - แรงจูงใจที่เกิดขึ้นมาจากสิ่งแวดล้อม - แรงจูงใจที่เกิดขึ้นมาจากประสบการณ์ - แรงจูงใจที่เกิดขึ้นมาจากทักษะการใช้สื่อ
2. กระบวนการทางศิลปะ	<ul style="list-style-type: none"> - แรงบันดาลใจ - การสร้างแนวความคิด - การแสดงออกทางรูปทรงศิลปะ - การใช้สื่อวัสดุ และเทคนิค - การประเมินผล

4. การกำหนดจำนวนข้อคำถาม

ในการสัมภาษณ์ครั้งนี้ ได้มีการกำหนดระยะเวลาในการสัมภาษณ์ประมาณ 2 - 3 ชั่วโมง จำนวนข้อคำถามของทั้ง 2 ตอนประมาณ 120 ข้อ โดยในแต่ละข้อคำถามอาจจะมีการสัมภาษณ์เพิ่มเติมในประเด็นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้รายละเอียดในแต่ละประเด็นมากยิ่งขึ้น

5. การให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ

แบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นมานี้ จะนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิช่วยเหลือในการตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา และความเหมาะสม โดยมีการกำหนดคุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิดังต่อไปนี้

1. ผู้ทรงคุณวุฒิมีงานด้านการวิจัยเชิงมนุษยวิทยา รองศาสตราจารย์ ดร.งามพิศ สัตย์สงวน ภาควิชาสังคมศาสตร์และมนุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านศิลปะ รองศาสตราจารย์ กำจร สุนพงษ์ศรี ภาควิชาศิลปศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านทฤษฎีศิลปะ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมพร รอดบุญ คณะจิตกรรม ประติมากรรม และภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

หลังจากที่นำแบบสัมภาษณ์ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแล้ว จะนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนที่จะนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์ นี้ จะใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากตัวศิลปิน โดยจะเริ่มต้นการสัมภาษณ์ด้วยการชี้แจงเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ ลักษณะของแบบสัมภาษณ์ และการตอบคำถามในการสัมภาษณ์

ตอนที่ 1 ประวัติชีวิตของศิลปิน

1. อยากให้ท่านช่วยเล่าเกี่ยวกับภูมิหลัง และประวัติชีวิตส่วนตัวตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบันว่าเป็นอย่างไร.....
 - 1.1 ท่านเกิดเมื่อไร ปัจจุบันท่านอายุเท่าใด.....
 - 1.2 สถานภาพการสมรสเป็นอย่างไร.....
 - 1.3 ภูมิลำเนาเดิมหรือบ้านเกิดอยู่ที่ใด.....
2. สภาพแวดล้อมในวัยเด็กและวัยเรียน แต่ละช่วงว่าเป็นอย่างไรบ้าง.....
 - 2.1 สภาพแวดล้อมของชุมชนในอดีตที่ท่านใช้ชีวิตในวัยเด็กมีสภาพเป็นอย่างไรบ้าง.....
 - 2.2 ท่านเคยย้ายที่อยู่มาแล้วกี่ครั้งและมีที่ใดบ้าง.....
 - 2.3 สาเหตุในการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยคืออะไร.....
 - 2.4 สภาพแวดล้อมของชุมชนในปัจจุบันเป็นอย่างไร.....
3. ท่านมีบุคลิกภาพส่วนตัวเป็นอย่างไรบ้าง.....
 - 3.1 ท่านมีอุปนิสัยส่วนตัวเป็นอย่างไรบ้าง.....
 - 3.2 ท่านมีงานอดิเรก หรือความสนใจทางด้านใดเป็นพิเศษบ้างหรือไม่ อย่างไร.....
 - 3.3 ท่านมีความสามารถพิเศษอย่างอื่นบ้างหรือไม่ อย่างไร.....
4. สภาพครอบครัวก่อนการแต่งงานของท่านเป็นอย่างไร.....
 - 4.1 ครอบครัวก่อนการแต่งงานประกอบไปด้วยใครบ้าง.....
 - 4.2 สมาชิกภายในครอบครัวประกอบอาชีพอะไรบ้างมีส่วนเกี่ยวข้องกับศิลปะหรือไม่.....
 - 4.3 ท่านได้รับการเลี้ยงดูในวัยเด็กในแบบใด.....
 - 4.4 ใครเป็นผู้ที่มีอิทธิพลและส่งเสริมความสนใจทางด้านศิลปะของท่าน.....
5. ครอบครัวภายหลังการแต่งงานของท่านเป็นอย่างไรบ้าง.....
 - 5.1 ประกอบไปด้วยใครบ้าง.....
 - 5.2 ท่านมีบทบาทอย่างไร ในฐานะที่เป็นสามี, พ่อและหัวหน้าครอบครัว ภายในครอบครัวของท่าน.....

6. ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวเป็นอย่างไรบ้าง.....
 - 6.1 ครอบครัวมีอิทธิพลต่อการทำงานศิลปะของท่านหรือไม่อย่างไร.....
 - 6.2 ครอบครัวให้การสนับสนุนหรือมีความคิดเห็นอย่างไรกับการทำงานศิลปะของท่าน.....
7. กิจวัตรประจำวันตามปกติของท่านเป็นอย่างไร (เช่นท่านตื่นนอนกี่โมง, ใน แต่ละช่วงเวลาทำอะไรบ้าง).....
 - 7.1 ท่านใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่ที่ใด กับใคร และมีความสัมพันธ์กันอย่างไร.....
 - 7.2 ท่านใช้เวลาช่วงใดในการทำงานศิลปะ.....
 - 7.3 วงจรชีวิตในหนึ่งสัปดาห์ของท่านเป็นอย่างไร.....
 - 7.4 ท่านมีการแบ่งเวลาในการทำงานศิลปะ อย่างไร.....
 - 7.5 ท่านชอบทำอะไรบ้างในช่วงวันหยุด.....
8. ท่านวางแผนชีวิตในอนาคตไว้ว่าอย่างไร.....
 - 8.1 ท่านจะยังคงทำงานศิลปะต่อไปหรือไม่ อย่างไร.....
 - 8.2 การทำงานศิลปะในอนาคตของท่านจะเป็นอย่างไร.....
9. ท่านมีทัศนคติเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตเป็นอย่างไร.....
 - 9.1 ท่านคิดว่าผู้ที่ทำงานศิลปะควรมีรูปแบบในการดำเนินชีวิตเป็นอย่างไร.....
 - 9.2 การดำเนินชีวิตของท่านในปัจจุบันเป็นอุปสรรคต่อการทำงานศิลปะของท่านหรือไม่ อย่างไร.....
 - 9.3 ท่านมีอุดมคติในการดำเนินชีวิตเป็นอย่างไร.....
10. ท่านได้รับการศึกษาในระดับประถมและมัธยมจากที่ใด และสภาพการศึกษาในอดีตเป็นอย่างไร.....
 - 10.1 ท่านเริ่มมีความสนใจทางด้านศิลปะมาตั้งแต่เมื่อไร.....
 - 10.2 การศึกษาในระดับประถมและมัธยมมีการส่งเสริมทางด้านศิลปะบ้างหรือไม่.....
11. ท่านได้รับการศึกษาทางด้านศิลปะมาจากสถาบันแห่งใดบ้าง.....
 - 11.1 การจัดการเรียนการสอนเป็นอย่างไรบ้าง.....
 - 11.2 ลักษณะการทำงานศิลปะในระหว่างที่กำลังศึกษาเป็นอย่างไร.....
 - 11.3 ท่านเริ่มสนใจการทำงานศิลปะภาพพิมพ์ตั้งแต่เมื่อไร.....
 - 11.4 ทำไมท่านถึงสนใจทำงานศิลปะภาพพิมพ์.....
 - 11.5 บรรยากาศการเรียนการสอนทางด้านศิลปะเป็นอย่างไร.....
 - 11.6 การศึกษามีอิทธิพลต่อการทำงานศิลปะของท่านหรือไม่ อย่างไร.....
 - 11.7 ผู้สอนหรือบุคคลอื่น ๆ มีอิทธิพลต่อการทำงานศิลปะของท่านหรือไม่ อย่างไร.....
12. การใช้ชีวิตในช่วงที่กำลังศึกษาเป็นอย่างไร.....
 - 12.1 ท่านมีกิจกรรมพิเศษในช่วงนี้อย่างไรบ้าง.....

- 12.2 สังคมกลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อการทำงานศิลปะของท่านเป็นอย่างไร.....
13. อยากให้ท่านเล่าเกี่ยวกับประวัติการทำงาน (อาชีพ) ว่ามีความเป็นมาอย่างไร.....
- 13.1 ท่านเคยประกอบอาชีพอะไรมาบ้าง.....
- 13.2 ปัจจุบันท่านประกอบอาชีพอะไร และมีบทบาทหน้าที่อะไรบ้าง.....
- 13.3 อาชีพของท่านมีความสัมพันธ์กับการทำงานศิลปะอย่างไร.....
14. ทำไมท่านถึงเลือกประกอบอาชีพนี้ในปัจจุบัน.....
- 14.1 ท่านคิดว่าอาชีพนี้เป็นอุปสรรคต่อการทำงานศิลปะของท่านหรือไม่อย่างไร.....
- 14.2 ท่านชอบอาชีพในปัจจุบันนี้ของท่านหรือไม่ อย่างไร.....
15. ท่านมีประสบการณ์ในการทำงานศิลปะมานานเท่าไร.....
- 15.1 เริ่มต้นขึ้นมาตั้งแต่เมื่อไร.....
- 15.2 ท่านคิดว่าประสบการณ์ในการทำงานศิลปะมีความสำคัญกับการทำงานศิลปะอย่างไร.....
16. อยากจะให้ท่านช่วยเล่าเกี่ยวกับประสบการณ์ในการแสดงผลงานศิลปะ ทั้งในประเทศ และต่าง
ประเทศว่าเป็นอย่างไ.....
- 16.1 การแสดงผลงานศิลปะมีความสำคัญอย่างไรต่อการทำงานศิลปะ.....
- 16.2 ผลสะท้อนของการแสดงผลงานศิลปะของท่านเป็นอย่างไร.....
- 16.3 การแสดงผลงานในประเทศ และต่างประเทศต่างกันอย่างไร.....
- 16.4 ท่านเคยแสดงผลงานร่วมกับศิลปินกลุ่มใดบ้าง และเป็นอย่างไร.....
17. ท่านเคยได้รับรางวัล และเกียรติประวัติอะไรมาบ้าง.....
- 17.1 ท่านได้รับรางวัลจากผลงานชิ้นไหน เมื่อใด จากนิทรรศการอะไร และจัดโดยใคร.....
- 17.2 ท่านมีความรู้สึกอย่างไรกับรางวัลที่ได้รับ และการที่ได้รับยกย่องให้เป็นศิลปินชั้นเยี่ยม
ประเภทภาพพิมพ์.....
- 17.3 ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรกับการประกวดศิลปะในประเทศไทย.....
18. ท่านมีทัศนคติอย่างไรเกี่ยวกับการทำงานศิลปะ.....
- 18.1 การทำงานศิลปะมีประโยชน์อย่างไรต่อท่าน.....
- 18.2 ท่านมีทัศนคติอย่างไรกับการทำงานศิลปะภาพพิมพ์.....
- 18.3 ท่านมีอุดมคติหรือหลักการในการทำงานศิลปะเป็นอย่างไร.....
19. ท่านมีบทบาทที่สำคัญในวงการศิลปะอย่างไรบ้าง.....
- 19.1 ทำไมท่านถึงมีบทบาทสถานภาพเหล่านั้น.....
- 19.2 ท่านมีส่วนช่วยพัฒนางานศิลปะภาพพิมพ์ในประเทศไทยอย่างไร.....
- 19.3 ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับวงการศิลปะในประเทศไทย.....

20. ท่านสามารถแบ่งช่วงของผลงานศิลปะของท่านได้เป็นกี่ช่วง อะไรบ้าง.....
- 20.1 ท่านมีการแบ่งช่วงของผลงานศิลปะของท่านเป็นอย่างไร.....
- 20.2 ผลงานศิลปะชุดไหนที่ได้รับการยอมรับ หรือประสบความสำเร็จมากที่สุด.....
21. ผลงานศิลปะของท่านมีเนื้อหาและเรื่องราวเกี่ยวกับอะไรบ้าง.....
- 21.1 ลักษณะของเนื้อหาและเรื่องราวเด่น ๆ ของผลงานศิลปะของท่านคืออะไร.....
- 21.2 ท่านคิดว่าเนื้อหา และเรื่องราวมีความสำคัญต่อการทำงานศิลปะของท่านอย่างไร.....
22. ผลงานศิลปะของท่านในแต่ละช่วงมีรูปแบบทางศิลปะเป็นอย่างไร.....
- 22.1 ท่านมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวในเรื่องของรูปแบบทางศิลปะเป็นอย่างไร.....
- 22.2 ท่านนิยมใช้หลักการจัดวางองค์ประกอบศิลป์แบบใดในการทำงานศิลปะของท่าน.....
23. ผลงานศิลปะที่ผ่านมาของท่านใช้เทคนิคอะไรบ้าง.....
- 23.1 ผลงานศิลปะภาพพิมพ์ของท่านใช้เทคนิคภาพพิมพ์อะไรบ้าง.....
- 23.2 ท่านมีเทคนิคอะไรบ้างที่ถือว่าเป็นลักษณะเฉพาะของผลงานศิลปะของท่าน.....
24. ผลงานศิลปะของท่านมีพัฒนาการเป็นอย่างไร.....
- 24.1 ท่านมีวิธีการในการพัฒนาผลงานศิลปะของท่านอย่างไร.....
- 24.2 พัฒนาการทางผลงานศิลปะของท่านในเรื่องของ เนื้อหา, รูปแบบและเทคนิคเป็นอย่างไร.....
- 24.3 ท่านเคยศึกษาผลงานศิลปะของใครบ้าง ที่อาจให้อิทธิพลหรือแบบอย่างในการทำงานศิลปะของท่าน.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 กระบวนการทำงานศิลปะของศิลปิน

1. ท่านมีแรงจูงใจในการทำงานศิลปะมาจากสาเหตุใดบ้าง จาก 4 ข้อดังต่อไปนี้
 - ก. แรงจูงใจที่เกิดขึ้นมาจากตัวเอง (ความเชื่อ, อารมณ์, ทัศนคติ)
 - ข. แรงจูงใจที่เกิดขึ้นมาจากสิ่งแวดล้อม
 - ค. แรงจูงใจที่เกิดขึ้นมาจากประสบการณ์
 - ง. แรงจูงใจที่เกิดขึ้นมาจากทักษะการใช้สื่อ
2. แรงจูงใจในการทำงานศิลปะของท่านเป็นอย่างไร.....
3. แรงจูงใจในการทำงานศิลปะภาพพิมพ์ของท่านคืออะไร.....
4. ทำไมท่านถึงมีความต้องการในการทำงานศิลปะ.....
5. ท่านมีแรงบันดาลใจ (Inspiration) ในการสร้างผลงานศิลปะมาจากอะไรบ้าง.....
 - 5.1 ท่านได้รับแรงบันดาลใจนั้นมาอย่างไร.....
 - 5.2 แรงบันดาลใจในการสร้างผลงานศิลปะที่เด่น ๆ ในแต่ละช่วงระยะเวลาว่าเป็นอย่างไร ช่วยยกตัวอย่าง.....
 - 5.3 แรงบันดาลใจอะไรบ้างที่นำมาใช้ในการทำงานศิลปะภาพพิมพ์.....
6. แนวความคิดในผลงานศิลปะแต่ละช่วงเป็นอย่างไร.....
 - 6.1 เนื้อหาภายในผลงานศิลปะของท่านส่วนใหญ่เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับอะไร.....
 - 6.2 แนวความคิดมีความสำคัญกับการทำงานศิลปะของท่านอย่างไร.....
7. ท่านมีวิธีการคลี่คลายแนวความคิดออกมาเป็นรูปทรงทางศิลปะได้อย่างไร.....
 - 7.1 ท่านมีวิธีการอะไรในการคิดรูปทรงทางศิลปะช่วยอธิบาย
 - ก. ใช้วิธีการคิดภายในใจ
 - ข. ใช้วิธีการร่างภาพ
 - 7.2 ท่านนิยมใช้วิธีการใดมากที่สุด.....
 - 7.3 การแสดงออกทางรูปทรงทางศิลปะในผลงานภาพพิมพ์ของท่านมีรูปแบบเป็นอย่างไร
 - ก. รูปแบบเหมือนจริง
 - ข. รูปแบบนามธรรม
 - ค. รูปแบบกึ่งนามธรรม
 - 7.4 ท่านนิยมใช้การจัดวางองค์ประกอบทางศิลปะแบบใดบ้างในการทำงานศิลปะ.....
 - 7.5 ลักษณะเฉพาะของรูปทรงทางศิลปะภายในผลงานศิลปะของท่านเป็นอย่างไร.....
8. ท่านใช้เทคนิคและวัสดุอุปกรณ์อะไรบ้างในการทำงานศิลปะ.....
 - 8.1 การเลือกใช้เทคนิคและวัสดุอุปกรณ์ในการทำงานศิลปะของท่านขึ้นอยู่กับอะไร.....

- 8.2 ทำไมท่านถึงเลือกใช้เทคนิคทางภาพพิมพ์.....
- 8.3 ท่านใช้เทคนิคภาพพิมพ์อะไรบ้างในการทำงานศิลปะ.....
- 8.4 ท่านมีขั้นตอนในการทำงานภาพพิมพ์แต่ละเทคนิคเป็นอย่างไร.....
- 8.5 ท่านมีการค้นคว้าทดลองเทคนิคภาพพิมพ์ที่เป็นลักษณะเฉพาะ หรือพิเศษของท่านหรือไม่
อย่างไร.....
9. ท่านมีการประเมินผลการทำงานศิลปะของท่านหรือไม่ และมีวิธีการอย่างไร.....
- 9.1 ท่านมีวิธีการประเมินในขณะปฏิบัติงาน หรือจากผลสรุปของผลงานศิลปะ.....
- 9.2 การประเมินผลการทำงานศิลปะของท่านมีความสำคัญอย่างไร.....
- 9.3 การแสดงผลงานต่อสาธารณชนถือเป็นการประเมินผลการทำงานศิลปะของท่านหรือไม่
อย่างไร.....
- 9.4 เมื่อเกิดปัญหาในการทำงานศิลปะของท่าน ท่านมีวิธีการแก้ไขปัญหาลike อย่างไร ด้วยวิธีไหน
และผลที่ได้เป็นอย่างไร (ช่วยยกตัวอย่างประกอบ).....
10. ท่านมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกระบวนการทำงานศิลปะภาพพิมพ์ของท่านอย่างไรบ้าง.....
-
-

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบบันทึกการสังเกตการทำงานศิลปะ

แบบบันทึกการสังเกตนี้ จะมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสังเกตพฤติกรรมในการทำงานศิลปะของศิลปิน ข้อมูลที่ได้รับจากการสังเกตนี้จะนำมาประกอบกับเครื่องมืออื่น ๆ ที่จะใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการทำงานศิลปะของศิลปิน ซึ่งจะเป็นกระบวนการที่สามารถสังเกตได้จากการสังเกตแบบมีส่วนร่วม ที่จะใช้วิธีการสังเกต, การซักถาม และ การจดบันทึก โดยมีแบบบันทึกการสังเกตการทำงานศิลปะนี้เป็นเครื่องมือในการจดบันทึกขั้นตอนต่างๆ ที่ได้ทำการสังเกตการทำงานศิลปะของศิลปิน

การสร้างเครื่องมือแบบบันทึกการสังเกต

ในการสร้างเครื่องมือการสังเกตการทำงานศิลปะของศิลปินนี้ ได้อาศัยกรอบของการวิจัยในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการทางศิลปะ ซึ่งจะมีหลักๆ ดังต่อไปนี้คือ

1. แรงบันดาลใจ จะเป็นการสังเกตว่าในการทำงานศิลปะของศิลปินนี้จะมีการสร้างหรือกำหนดแรงบันดาลใจเบื้องต้นขึ้นมาหรือไม่ และมีลักษณะของแรงบันดาลใจเป็นแบบรูปธรรม หรือนามธรรม
2. การสร้างแนวความคิด จะเป็นการสังเกตว่าศิลปินมีการสร้างแนวความคิดที่ได้คลี่คลายมาจากแรงบันดาลใจหรือไม่ และมีการสร้างเนื้อหาเรื่องราวที่จะใส่เข้าไปในผลงานศิลปะหรือไม่
3. การแสดงออกทางรูปทรงทางศิลปะ จะเป็นการสังเกตขั้นตอนที่ว่าศิลปินจะมีวิธีการในการคิดค้นรูปทรงทางศิลปะหรือไม่ อย่างไร มีการสร้างภาพร่างหรือสเก็ตบ้างหรือไม่ และมีการพัฒนารูปทรงทางศิลปะที่สร้างขึ้นหรือไม่
4. การใช้สื่อหรือเทคนิค จะเป็นการสังเกตขั้นตอนในการใช้สื่อ หรือเทคนิคที่ใช้ในการทำงานศิลปะที่กำลังทำการสังเกตอยู่ว่ามีการวางแผนการทำงาน, การเตรียมวัสดุอุปกรณ์, ความเหมาะสมในการใช้สื่อ และการทำตามแผนที่วางไว้หรือไม่
5. การประเมินผล จะเป็นการสังเกตการทำงานของศิลปินว่ามีการประเมินผลการทำงานศิลปะของตนหรือไม่ และมีการปรับปรุงแก้ไขผลงานศิลปะที่สร้างเสร็จแล้วหรือไม่

รูปแบบของแบบบันทึกการสังเกตนี้ จะมีลักษณะเป็นการบันทึกสิ่งที่ปรากฏว่ามีหรือไม่มีการปฏิบัติในประเด็นต่างๆ ที่กล่าวไปแล้วนั้น โดยจะมีการบันทึกรายละเอียดต่างๆ ที่พบเห็นหรือจากการซักถามจากตัวศิลปินลงบนแบบบันทึกการสังเกตนี้ด้วย ในการทำการสังเกตนี้จะมีบันทึกภาพขั้นตอนต่างๆ ที่เกิดขึ้นในการทำงานศิลปะนั้นด้วย

แบบบันทึกการสังเกตการทำงานศิลปะ

การสังเกตครั้งที่.....

วันเดือนปี.....เวลาตั้งแต่.....น. ถึงน.

สถานที่.....

ชื่อผลงานศิลปะ.....

ขนาดของผลงาน.....X.....

กระบวนการทางศิลปะ	บันทึกผลการสังเกต		รายละเอียด
	มี	ไม่มี	
1. แรงแบบตาใจ			
1.1 การได้รับแรงแบบตาใจ			
1.2 มีแรงแบบตาใจที่เป็นรูปธรรม			
1.3 มีแรงแบบตาใจที่เป็นนามธรรม			
2. การสร้างแนวความคิด			
2.1 การสร้างแนวความคิด			
2.2 การสร้างเนื้อหาเชิงรูปธรรม			
2.3 การสร้างเนื้อหาเชิงนามธรรม			

3. การแสดงออกทางรูปทรงศิลปะ			
3.1 ใช้วิธีการคิดหารูปทรงศิลปะ			
3.2 ใช้วิธีการสร้างภาพร่าง			
3.3 มีการพัฒนารูปทรงทางศิลปะ			
4. การใช้สื่อ/เทคนิค			
4.1 การวางแผนการใช้สื่อ			
4.2 การเตรียมวัสดุอุปกรณ์			
4.3 ความเหมาะสมในการใช้สื่อ			
4.4 การทำตามแผนที่วางไว้			
5. การประเมินผล			
5.1 การประเมินผลการทำงาน			
5.2 การปรับปรุงแก้ไขผลงาน			

หมายเหตุ.....

.....

.....

แบบบันทึกข้อมูลผลงานศิลปะ

แบบบันทึกข้อมูลผลงานศิลปะนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับประวัติผลงานศิลปะของศิลปิน และเพื่อนำมาประกอบกับการศึกษาประวัติชีวิต ตลอดจนการทำงานศิลปะของศิลปิน ซึ่งจะมีลักษณะเป็นเอกสารข้อมูล (The documentation sheet) ที่จะใช้ในการบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผลงานศิลปะแต่ละชิ้น รวมทั้งข้อมูลที่เป็นลักษณะเฉพาะของผลงานศิลปะภาพพิมพ์อีกด้วย

การสร้างเครื่องมือ แบบบันทึกข้อมูลผลงานศิลปะ

ในการสร้างเครื่องมือ แบบบันทึกข้อมูลผลงานศิลปะนี้ ถือเป็นการศึกษาวิเคราะห์ผลงานศิลปะในแง่การสำรวจ (Observation) หรือ การพรรณนา (Description) ซึ่งจะเป็นการบันทึกสิ่งต่าง ๆ ที่ปรากฏภายในผลงานศิลปะ โดยไม่มีการสรุป หรือตีความผลงานศิลปะชิ้นนั้น จะเป็นการทำความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับตัวผลงาน ตลอดจนเทคนิคที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางเกี่ยวกับการวิเคราะห์ผลงานศิลปะของศิลปิน ในการสร้างเครื่องมือครั้งนี้ ได้ทำการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในเรื่องของศิลปะ และศิลปะภาพพิมพ์ในประเด็นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. องค์ประกอบทางศิลปะ จะเป็นการบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับผลงานศิลปะ ในประเด็นของ แรงบันดาลใจ เนื้อหา และ รูปแบบทางศิลปะ
2. ลักษณะของงานประเภทภาพพิมพ์ จะเป็นการบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับผลงาน ในประเด็นของ ชื่อผลงาน, ขนาด, จำนวนพิมพ์, เทคนิค, กระบวนการพิมพ์ และ วันเดือนปีที่สร้างผลงาน

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้นจะนำภาพถ่ายผลงานศิลปะของศิลปินมาประกอบกับการบันทึก โดยจะขอความร่วมมือในการบันทึกข้อมูลจากตัวศิลปิน และจากการเก็บรวบรวมข้อมูลทางเอกสารประกอบกันไป

แบบบันทึกข้อมูลผลงานศิลปะ

- หมายเลข _____
1. ชื่อผลงาน (Title) _____
 2. แรงบันดาลใจ (Inspiration) _____
 3. เนื้อหา (Content) เชิงรูปธรรม _____
 เชิงนามธรรม _____
 4. รูปแบบทางศิลปะ (Style) ศิลปะแบบเหมือนจริง
 ศิลปะแบบกึ่งเหมือนจริง
 ศิลปะแบบนามธรรม
 5. ขนาดภาพ (Image size) _____ x _____ ขนาดกระดาษ (Paper size) _____ x _____
 6. เทคนิค (Technic) _____
 7. กระบวนการพิมพ์ (Print process) ภาพพิมพ์นูน ภาพพิมพ์ร่องลึก
 ภาพพิมพ์พื้นราบ ภาพพิมพ์ตะแกรงไหม
 8. จำนวนพิมพ์ (Edition) _____
 9. วันเดือนปี (Date) _____
 10. หมายเหตุ (Remarks) _____

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียน

นายพิชัย ตุงคินานนท์ เกิดเมื่อวันที่ 29 ธันวาคม พ.ศ. 2508 ที่อำเภอปทุมวัน จังหวัดกรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาปริญญาตรี ครุศาสตร์บัณฑิต ภาควิชาศิลปะศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2532 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตร ครุศาสตร์มหาบัณฑิต ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. 2535 เคยได้รับทุนการศึกษาจากมูลนิธิจุมภฏ - พันธุ์ทิพย์ ในปีการศึกษา 2531 - 2532, ทุนผู้ช่วยสอน ในปีการศึกษา 2535 , ทุนดเว้นค่าหน่วยกิต และทุนอุดหนุนการวิจัย ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เคยมีประสบการณ์ในการแสดงผลงานศิลปกรรมครั้งสำคัญๆ ของประเทศไทยหลายครั้ง และเคยเข้าร่วมเป็นครูอาสาสมัครภาคฤดูร้อน ในโครงการครูอาสาสมัครสอนภาษาไทย และวัฒนธรรมไทยในต่างประเทศ ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา ของศูนย์วัฒนธรรมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีพ.ศ.2538 ปัจจุบันทำงานเป็น อาจารย์ประจำคณะศิลปกรรม มหาวิทยาลัยรังสิต จังหวัดปทุมธานี

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย